

220 ^{सं. 73}

स्तोत्र

विष्णु राधा नाम

नं. 3



वै. १८ म

६९८/स्ते. ३६६

॥ श्रीगुरुभक्तानां वंदनार्थं ॥ - श्रीगुरुभक्तानां वंदनार्थं ॥

[illegible]

(2)

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥



कथा ३५ - श्रीगणेशाय नमः

श्रीगणेशायनमः॥ श्रीकृष्णायनमः॥ ॥यस्यस्मर
णमात्रेण जन्मसंसारबंधनात्॥ विमुच्यते नमस्तस्मै वि
ष्णवे प्रभविष्णवे॥ ३॥ ॥वैशंपायन उवाच॥ ॥श्रुत्वाथ
मानशेषेण पावनानि च सर्वशः॥ युधिष्ठिरः शांतनवं पुन
रेवाभ्यभाषत॥ २॥ ॥युधिष्ठिर उवाच॥ ॥किमेकं देव
तं लोके किं वाप्येकं परायणं॥ स्तुवंतः कंकमर्चतः प्राप्नु
युर्मानवाः शुभं॥ ३॥ ॥बोधमः सर्वधर्माणो भवतः पर
मो मतः॥ किं जपन्मुच्यते जंतुर्जन्मसंसारबंधनात्॥
४॥ ॥भीष्म उवाच॥ ॥जगत्प्रसूदेव देवमनंतं पुरुषोत्त-
मं॥ स्तुवन्नामसहस्रेण पुरुषः स ततोत्थितः॥ ५॥ तमेव
चार्ययन्नित्यं भक्त्या पुरुषमव्ययं॥ ध्यायन्स्तुवन्ममस्य
श्रवयजमानस्तमेव च॥ ६॥ अनादिनिधनं विष्णुं सर्वलो

(3)

वि.
१

कमहेश्वरं ॥ लोकाध्यक्षस्तु वन्नित्यं सर्वदुःखातिगोभव-
 त् ॥ ७ ॥ ब्रह्मण्ये सर्वधर्मज्ञ लोकानां कीर्तिवर्धनं ॥ लोक-
 नाथं महद्भूतं सर्वभूतभवोद्भवं ॥ ८ ॥ एष मे सर्वधर्माणां ध-
 र्माः धिकतमो मतः ॥ यद्भक्त्या पुंडरीकाक्षं स्तवैरर्च्यं नरः
 सदा ॥ ९ ॥ परमं यो महत्तेजः परमं यो महत्तपः ॥ परमं यो
 महद्ब्रह्म परमं यः परायणं ॥ १० ॥ यच्चित्राणां पवित्रं यो मंग-
 लानां च मंगलं ॥ दैवतं देवतानां च भूतानां चोऽव्ययः पिता
 ११ ॥ यतः सर्वाणि भूतानि भवंत्यादियुगागमे ॥ यस्मिंश्च प्र-
 लयं यांति पुनरेव युगक्षये ॥ १२ ॥ तस्य लोकप्रधानस्य जग-
 न्नाथस्य भूपते ॥ विष्णोर्नाम सहस्रं मे शृणु पापभयापहं ॥
 १३ ॥ यानि नामानि गौणानि विख्यातानि महात्मनः ॥ ऋषि-
 भिः परिगीतानि तानि वक्ष्यामि भूतये ॥ १४ ॥ अस्वश्रीवि-

स-

१

(3A)

षोर्दिव्यसहस्रनामस्तोत्रमेवमस्य ॥ श्रीभगवान्वेदव्यास-
ऋषिः ॥ अनुष्टुप् छंदः ॥ श्रीविष्णुः परमात्मा देवता ॥ असृतां
शुद्धबोभानुरिति बीजं ॥ देवकीनंदनः स्नेहेति शक्तिः ॥ त्रिसा-
मासामगः सामेति हृदयं ॥ शंखभृन्नंदकीचक्रीतिकीलकं ॥
शार्ङ्गधन्वागदाधर इत्यस्य ॥ रथांगपाणिरक्षोभ्य इति कव-
चं ॥ उद्भवः क्षोभणो देव इति परमो मंत्रः ॥ श्रीमहाविष्णुप्री-
त्यर्थं जपे विनियोगः ॥ अथ न्यासः ॥ विश्वं विष्णुर्वषट्का-
र इत्यंगुष्ठाभ्यां नमः ॥ असृतां शुद्धबोभानुरिति तर्जनीभ्यां
नमः ॥ ब्रह्मण्यो ब्रह्मरुद्र इत्येति मध्यमाभ्यां नमः ॥ सुवर्ण-
विंदुरक्षोभ्य इत्यनामिकाभ्यां ॥ निमिषो निमिषः स्नग्भीति
कनिष्ठिकाभ्यां ॥ रथांगपाणिरक्षोभ्य इति करतलकरपृष्ठा-
भ्यां ॥ एवं हृदयादि न्यासः ॥ अथ ध्यानं ॥ शोताकारं मु-

(५)

वि.

२

जगशयनं पद्मनाभं सुरेशं विश्वाधारं गगनसदृशं मेघवर्णं शु-
 भांगं ॥ लक्ष्मीकांतं कमलनयनं योगिभिर्ध्यातव्यं देवि
 ण्यं भवभयहरं सर्वलोकैकनाथं ॥ १ ॥ इति ध्यानं ॥ ३६ ॥ वि-
 श्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः ॥ भूतकृद्भूतसृष्टा-
 रो भूतात्मा भूतभावनः ॥ १ ॥ पूतात्मा परमात्मा च मुक्तानां परा-
 मागतिः ॥ अव्ययः पुरुषः साक्षी क्षेत्रज्ञो ह्यखण्डः ॥ २ ॥ योगो
 योगविदां नेता प्रधानपुरुषेश्वरः ॥ नारसिंहवपुः श्रीमान्केश-
 वः पुरुषोत्तमः ॥ ३ ॥ सर्वेश्वरः शिवः स्थाणुर्धृतादिर्निधिरव्य-
 यः ॥ संभवो भावनो भर्ता प्रभवः प्रभुरीश्वरः ॥ ४ ॥ स्वयंभूः शं-
 भुरादित्यः पुष्कराक्षो महास्वनः ॥ अनादिनिधनो धाता विधा-
 ता धातुरुत्तमः ॥ ५ ॥ अग्रमेवोत्तरीकेशः पद्मनाभोऽमरप्रभुः
 विश्वकर्मा मनुस्त्वष्टा स्थविष्ठः स्थविरो ध्रुवः ॥ ६ ॥ अग्रात्यः शा-

स.

२

(6A)

श्वतः कृष्णो लोहिताक्षः प्रतर्दनः ॥ प्रभृतस्त्रिककुब्जामपवित्रं
मंगलं परं ॥ ७ ॥ ईशानः प्राणदः प्राणोज्येष्ठः श्रेष्ठः प्रजापतिः
हिरण्यगर्भो भूगर्भो माधवो मधुसूदनः ॥ ८ ॥ ईश्वरो विक्रमो
धन्वी मेधावी विक्रमः क्रमः ॥ अमृतमोदुराधर्षः कृतज्ञः कृ-
तिरात्मवान् ॥ ९ ॥ सुरेशः शरणं शर्म विश्वरताः प्रजाभवः ॥
अहः संवत्सरो व्यालः प्रत्ययः सर्वदर्शनः ॥ १० ॥ अजः सर्वेश्व-
रः सिद्धः सिद्धिः सर्वादि रच्युतः ॥ वृषाकपिरमेयात्मा सर्वयो-
गविनिः सृतः ॥ ११ ॥ वसुर्वसुमनाः सत्यः समात्मा संमितः स-
मः ॥ अमोघः पुंडरीकाक्षो वृषकर्मा वृषाकृतिः ॥ १२ ॥ रुद्रो-
बहुशिरा बभ्रुर्विश्वयोनिः शुचिश्रवाः ॥ अमृतः शाश्वतः
स्थाणुर्वरारोहो महातपाः ॥ १३ ॥ सर्वगः सर्वविद्वानुर्विष्वक्
सेनो जनार्दनः ॥ वेदो वेदविद्व्यंगो वेदांगो वेदवित्कविः ॥ १४ ॥

(5)

वि.

२

लोकाध्यक्षः सुराध्यक्षो धर्माध्यक्षः कृतावृत्तः ॥ चतुरात्मानः
चतुर्ष्वहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः ॥ १५ ॥ भ्राजिष्णुर्भोजनं भोक्ता
सहिष्णुर्जगदादिजः ॥ अनयो बिजयोजेता विश्वयोनिः पु
नर्वसुः ॥ १६ ॥ उपेन्द्रो वामनः प्राशुरमोघः शुचिरुर्जितः ॥ अ
र्तीदः संग्रहः सर्गो धृतात्मानियमोचमः ॥ १७ ॥ वीद्योर्वेद्यः
सदायोगी वीरहामाधवांमधुः ॥ अर्तीन्द्रियो महासाधो महो
त्साहो महाबलः ॥ १८ ॥ महाबुद्धिर्महावीर्यो महाशक्तिर्महा
द्युतिः ॥ अनिर्देश्यवपुः श्रीमानमेयात्मा महाद्विधृक् ॥ १९ ॥
महेश्वासोमहोभर्ता श्रीनिवासः सतांगतिः ॥ अनिरुद्धः
सुरानंदो गोविंदो गोविदांपतिः ॥ २० ॥ मरीचिर्दमनोहंसः
सुपर्णो भुजगोत्तमः ॥ हिरण्यनाभः सुतपाः पद्मनाभः प्र
जापतिः ॥ २१ ॥ असृत्पुः सर्वदृक् सिंहः संधाता संधिमानः

स.

३

(5A)

स्थिरः॥ अजो दुर्मर्षणः शास्त्राविश्रुतात्मा सुरारिहा॥ २२॥
गुरुर्गुरुतमो धामसत्यः सत्यपराक्रमः॥ निमिषो निमिषः
स्त्रग्वीचाचस्यतिरुदारधीः॥ २३॥ अग्रणीर्ग्रामणीः श्रीमा
न्यायो नेता समीरणः॥ सहस्रसुधा विश्वात्मा सहस्राक्षः
सहस्रपादः॥ २४॥ आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः संप्रमर्दनः
अहः संवर्तको वह्निरनिलो धरणीधरः॥ २५॥ सुप्रसादः प्र
सन्नात्मा विश्वधृतिश्च विश्वभुविभुः॥ सत्कर्ता सत्कृतः साधु
र्जह्नुर्नारायणो नरः॥ २६॥ असंख्येयो प्रमेयात्मा विशि
ष्टः शिष्टकृच्छुचिः॥ सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सि
द्धिसाधनः॥ २७॥ वृषाही वृषभो विष्णुर्वृषपर्वा वृषोदरः
वर्धनो वर्धमानश्च विविक्तः श्रुतिसागरः॥ २८॥ सुभुजो
दुर्धरो वाम्भीमहेंद्रो वसुदो वसुः॥ नैकरूपो बृहद्रूपः शिषि

(6)

वि-

४

विष्टः प्रकाशनः ॥ २९ ॥ ओजस्तेजोद्युतिधरः प्रकाशात्मा
प्रतापनः ॥ क्रुद्धः स्पृष्टाक्षरोमंत्रश्चंद्रांशुर्भास्करद्युतिः
३० ॥ असृतांशूद्भवो भानुः शशबिंदुः सुरेश्वरः ॥ औषधं
जगात् सैतुः सत्यधर्मपराक्रमः ॥ ३१ ॥ भूतभव्यभवन्ना
थः पवनः पावनो नलः ॥ कामहा कामकृत्कालः कामः का
मप्रदः प्रभुः ॥ ३२ ॥ युगादिह युगावर्ती नैकमायो महाश
नः ॥ अदृश्यो व्यक्तरूपश्च स हस्वजिदनंतजित् ॥ ३३ ॥ इ
ष्टो विशिष्टः शिष्टेष्टः शिखंडी नहुषो वृषः ॥ क्रोधहा क्रोध
कृत्कर्ता विश्वबाहुर्महीधरः ॥ ३४ ॥ अच्युतः प्रथितः प्रा
णः प्राणदो वासवानुजः ॥ अपानिधिरधिष्ठानमप्रमत्तः
प्रतिष्ठितः ॥ ३५ ॥ स्कंदः स्कंदधरो धुर्यो वरदो वायुवाहनः
वासुदेवो बृहद्भानुरादिदेवः पुरंदरः ॥ ३६ ॥ अशोकस्तारणस्ता

स-

४

(6A)

रः शरः शौरिर्जनेश्वरः ॥ अनुकूलः शतावर्तः पद्मीपद्मनि
म्लेक्षणः ॥ ३७ ॥ पद्मनाभोत्तर्विंदाक्षः पद्मगर्भः शरीरभृत्
महर्द्धिः ऋद्धोद्वात्सामहाक्षोगुरुडध्वजः ॥ ३८ ॥ अनुकूलः
शरभोभीमः समयज्ञो हविर्हरिः ॥ सर्वलक्षणलक्षण्यो ल
क्ष्मीवान्समितिंजयः ॥ ३९ ॥ विक्षरो रोहितो मार्गो हेतुर्दा
मोदरः सहः ॥ महीधरो महाभागो वेगवान्मिताशनः ४०
उद्भवः क्षोभणो देवः श्रीगर्भः परमेश्वरः ॥ करणं कारणं क
र्ता विकर्ता गहनो गुहः ॥ ४१ ॥ व्यवसायो व्यवस्थानः संस्था
नः स्थानदोद्भवः ॥ परर्द्धिः परमः स्पष्टरुष्टः पुष्टः शुभेक्ष
णः ॥ ४२ ॥ रामो विरामो विरजो मार्गो नैयोनयोनयः ॥ वीरः
शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्मविदुत्तमः ॥ ४३ ॥ वैकुण्ठः पुरुषः
प्राणः प्राणदः प्रणवः पृथुः ॥ हिरण्यगर्भः शत्रुघ्नो व्यासो-

(५)

वि.
५

वायुरधोक्षजः॥४४॥ऋतुःसुदर्शनःकालःपरमेष्ठीपरिग्र-
 हः॥उग्रःसंपत्सरोदक्षोविश्रामोविश्वदक्षिणः॥४५॥वि-
 स्तारःस्थावरस्थाणुःप्रमाणंबीजमव्ययं॥अर्थोनिर्धोम-
 हाकोशोमहाभोगोमहाधनः॥४६॥अनिर्विण्णःस्थवि-
 शोभूर्धर्मयूपोमहामुखः॥नक्षत्रनेमिर्नक्षत्रीक्षमःक्षामः
 समीह्नः॥४७॥यज्ञज्ञोमहोदयश्चक्रतुःसत्रं सतांगति-
 सर्वदर्शीविमुक्तात्मासर्वज्ञोज्ञानमुत्तमः॥४८॥सुव्रतःसुसु-
 रवःसूक्ष्मःसुघोषःसुखदःसुदृढः॥मनोहरोजितक्रोधा-
 वीरबाहुर्विदारणः॥४९॥स्वापनःस्ववशोव्यापीनैकात्मा
 नैककर्मकृत्॥वत्सरोवत्सलोवत्सीरत्नगर्भो धनेश्वरः५०
 धर्मगुब्धर्मरुद्धर्मसिद्धसत्क्षरमक्षरं॥अविज्ञातासहस्रां-
 शुर्विधाताकृतलक्षणः॥५१॥गणस्तिनेमिःसत्वस्थःसिं-

स.

५

होभूतमहेश्वरः॥ आदिदेवोमहादेवोदेवेशोदेवभृद्गुरुः॥ ५२
उत्तरांगोपतिर्गोप्ताज्ञानगम्यः पुरातनः॥ शरीरभूतभृद्गोप्ता
कपीन्द्रोभूरिदक्षिणः॥ ५३॥ सोमपोऽमृतपः सोमः पुरुजिसु
रुसत्तमः॥ विनयोजयः सत्यसंधोदाशार्हः सात्वतांपतिः
५४॥ जीवोविनयितासाक्षीमुकुंदोऽमितविक्रमः॥ अंभो
निधिरनंतात्मा महोदधिशायोऽतकः॥ ५५॥ अजोमहार्हः
स्वाभाव्योजितामित्रः प्रमोदनः॥ आनंदोनंदनोनंदः सत्य
धर्माभिविक्रमः॥ ५६॥ महर्षिः कपिलाचार्यः कृतज्ञोमेदि
नीपतिः॥ त्रिपदस्त्रिदशाध्यक्षोमहाशृंगः कृतांतकृत् ५७
महावराहो गोविंदः सुषेणः कनकांगदी॥ गुह्योगभीरोग
हनोगुप्तश्वक्रगदाधरः॥ ५८॥ वेधाः स्वांगोजितः कृष्णो
हृदः संकर्षणोऽच्युतः॥ वरुणो वारुणो वृक्षः पुष्कराक्षो महा

(४)

वि.
६

मनाः॥५९॥भगवान्भगहानंदीवनमालीहलायुधः॥आ-
दित्योज्योतिरादित्यःसहिष्णुर्गतिसत्तमः॥६०॥सुधन्वारवंड
परशुर्दारुणोद्विणप्रदः॥दिवस्पृकसर्वदृग्व्यासोवाचस्पति
रयोनिजः॥६१॥त्रिसासासामगःसामनिर्वाणंभेषजंभिष-
क॥संन्यासकृच्छ्रमःशांतोनिष्ठाशांतिःपरायणः॥६२॥शु-
भांगःशांतिदःस्वष्टाकुसुदःकुबलेशयः॥गोहितोगोपतिर्गो-
सावृषभाक्षोरृषप्रियः॥६३॥अनिवर्तीनिवृत्तात्मासंक्षेमा-
क्षेमकृच्छिवः॥श्रीवत्सवक्षाःश्रीवासःश्रीपतिःश्रीमतां-
वरः॥६४॥श्रीदःश्रीशःश्रीनिवासःश्रीनिधिःश्रीविभाव-
नः॥श्रीधरःश्रीकरःश्रेयःश्रीमाल्लोकप्रयाश्रयः॥६५॥स्व-
क्षःस्वंगःशतानंदोनदिज्योतिर्गणेश्वरः॥विजितात्माविद्ये-
यात्मासत्कीर्तिश्चिन्मसंशयः॥६६॥उदीर्णःसर्वतश्चक्षुर

स.

६

(8A)

नीशःशाश्वतःस्थिरः॥भूशयोभूषणोभूतिर्विशोकःशोक
नाशनः॥६७॥अचिर्मानर्चितःकुभोविशुद्धात्माविशोध
नः॥अनिरुद्धोप्रतिरथःप्रद्युम्नोऽमितविक्रमः॥६८॥का
लनमिनिहावीरःशौरिःशरजनेश्वरः॥त्रिलोकात्मात्रिलो
केशःकेशवःकेशिहाहरिः॥६९॥कामदेवःकामपालःका
मीकांतःकृतागमः॥अनिर्देश्यवपुर्विष्णुर्वीरोऽन्तोधनंज
यः॥७०॥ब्रह्मण्योब्रह्मकृद्ब्रह्माब्रह्मब्रह्मविवर्धनः॥ब्रह्मवि
द्ब्रह्मणोब्रह्माब्रह्मज्ञोब्रह्मणप्रियः॥७१॥महाक्रमोमहा
कर्मासहातंजामहोरगः॥महाक्रतुर्महायज्वामहायज्ञोम
हाहविः॥७२॥स्तव्यःस्तवप्रियःस्तोत्रंस्तुतिःस्तोतारणाप्रि
यः॥पूर्णःपूरयितापुण्यःपुण्यकीर्तिरनामयः॥७३॥मनो
जवस्तीर्थकरोवसुरेतावसुप्रदः॥वसुप्रदोवासुदेवोवसुर्वसु

(१)

वि-

७

मनाहविः॥७४॥सद्गतिःसत्कृतिःसत्तासद्गुतिःसत्परायणः
 शूरसेनोयदुश्रेष्ठःसन्निवासःसुशामुनः॥७५॥भूतावासोवा-
 सुदेवःसर्वासुनिलयोनलः॥दर्पहादर्पदोदृप्तोदुर्धरोःथापरा-
 जितः॥७६॥विश्वमूर्तिर्महामूर्तिर्दीप्तमूर्तिरमूर्तिमान्॥अ-
 नेकमूर्तिरव्यक्तःशतमूर्तिःशताननः॥७७॥एकोनैकःसवः
 कःकिंचित्तत्पदमनुत्तमं॥लोकबंधुर्लोकनाथोमाधवोभक्त-
 वत्सलः॥७८॥सुवर्णवर्णोहेमांगोवरांगश्र्वंदनांगदी॥वी-
 रहाविषमःशून्योद्धताशीरचलश्चलः॥७९॥अमानीमा-
 नदोमान्योलोकस्वामीत्रिलोकधक्॥सुमेधामेधजोधन्यः
 सत्यमेधाधराधरः॥८०॥जेजोवृषोद्युतिधरःसर्वशस्त्र-
 भूतांबरः॥प्रग्रहोनिग्रहोव्यग्रोनेकशरगोगदाग्रजः॥८१
 चतुर्मूर्तिश्चतुर्बाहुश्चतुर्ब्यूहश्चतुर्गतिः॥चतुरात्माचतु

स-

७

भावश्चतुर्वेदविदेकपात् ॥ ८३ ॥ समावर्तो निरुत्तात्मा दुर्ज
 योदुरतिक्रमः ॥ दुर्लभो दुर्गमो दुर्गो दुरावासो दुरारिहा ८३
 शुभांगो लोकसारंगः सुतंतुस्तंतुवर्धनः ॥ इन्द्रकर्मा महाक-
 माकृतकर्माकृतागमः ॥ ८४ ॥ उद्भवः सुंदरः सुंदोरत्ननाभः
 सुलोचनः ॥ अर्को वाजसनः शृंगी जयंतः सर्वविज्जयी ८५
 सुवर्णविंदुरक्षोभ्यः सर्ववागीश्वरेश्वरः ॥ महाहृदो महाग-
 तो महाभूतो महाविधिः ॥ ८६ ॥ कुसुदः कुंदरः कुंदः पर्जन्य-
 पवनोऽनिलः ॥ अमृतांशोऽमृतवपुः सर्वज्ञः सर्वतो मुखः ८७
 सुलभः सुव्रतः सिद्धः शत्रुजिच्छुतापनः ॥ न्यग्रोधो दुंब-
 रोश्च श्रवणापूरांधनिषूदनः ॥ ८८ ॥ सहस्रार्चिः सप्तजिह्वः
 सप्तैधाः सप्तबाहनः ॥ अमूर्तिरनघो चित्यो भयकृद्भयनाश-
 नः ॥ ८९ ॥ अणुर्हृत्कृशः स्थूलो गुणमृनिर्गुणो महात्मा ॥ ज

(10)

वि.
८

धृतः स्वधृतः स्वास्थः प्राग्बंशो वंशवर्धनः ॥ ९० ॥ भारभृत्क
थितो योगी योगीशः सर्वकामदः ॥ आश्रमः श्रमणः क्षा
मः सुपर्णो वायुवाहनः ॥ ९१ ॥ धनुर्धरो धनुर्वेदो दंडो दमयि
ता दमः ॥ अपराजितः सर्वसहो नियंतानियमो यमः ॥ ९२ ॥
सत्त्ववान्सात्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः ॥ अभिप्रायः
प्रियाहोर्हः प्रियकृत्प्रीतिवर्धनः ॥ ९३ ॥ विहाय सगति-
ज्योतिः सुरुचिर्हुतभुग्विभुः ॥ रविर्विरोचनः सूर्यः सविता
रविर्लोचनः ॥ ९४ ॥ अनंतो हुतमुखोक्तासुरवदो नैकदो भ्र
जः ॥ अनिर्विण्णः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमद्भुतः ॥ ९५ ॥
सनात्सनातनतमः कपिलः कपिरण्ययः ॥ स्वस्तिदः स्वस्ति
कृत्स्वस्तिस्वस्तिभुक् स्वस्तिदक्षिणः ॥ ९६ ॥ अरोद्रः कुंडलीच
क्रीविक्रम्यूर्जितशासनः ॥ शब्दातिगः शब्दसहः शिशिरः -

स.

८

(10A)

शर्वरीकरः॥१७॥अभूरःपेशलोदक्षोदक्षिणःक्षमिणावरः
विद्वत्तमोवीतमयत्पुण्यश्रवणकीर्तनः॥१८॥उत्तारणोदु
ष्टतिहापुण्योदुःस्वप्ननाशनः॥वीरहारक्षणःसंतोजीवनः
पर्यवस्थितः॥१९॥अनंतरूपोःनंतश्रीर्जितमन्युर्भयापहः
चतुरस्त्रोगर्भीरात्मविदिशोव्यादिशोदिशः॥२०॥अना
दिर्भूर्भुवोर्लक्ष्मीःसुवीरोरुचिरांगदः॥जननीजनजन्मा-
दिर्भीमोभीमपराक्रमः॥२१॥आधारनिरुचोधातापुण्यहा
सःप्रजागरः॥ऊर्ध्वगःसत्यधाचारःप्राणदःप्रणवःपणः
२॥प्रमाणंप्राणनिरुचःप्राणीभुप्राणजीवनः॥तत्त्वतत्त्ववि
देकात्माजन्ममृत्युजरातिगः॥३॥भूर्भुवःस्वस्तरुस्तारःस
पिताप्रपितामहः॥यज्ञोयज्ञपतिर्यज्ञायज्ञांगोयज्ञवाह-
नः॥४॥यज्ञभूयज्ञरुच्यज्ञीयज्ञभुग्यज्ञसाधनः॥यज्ञांत-

८१)

विः
९

कृद्यज्ञगुह्यमन्नमन्नादएवच॥५॥आत्मयोनिःस्वयंजातो
वैस्वानःसामगायनः॥देवकीनंदनःस्मृष्टाक्षितीशःपापनाश
नः॥६॥शंखभृन्नंदकीचकीशार्द्धधन्वागदाधरः॥रथांगपा
णिरक्षोभ्यःसर्वप्रहरणायुधः॥७०॥सर्वप्रहरणायुधओं-
नमइति॥॥इतीदंकीर्तनीयस्यकेशवस्यमहात्मनः॥नाम्नां
सहस्रंदिव्यानामशेषेणप्रकीर्तितं॥१॥यइदंशृणुयान्नित्यं-
यश्चापिपरिकीर्तयेत्॥नाशुभंभामुयात्किंचित्सोमुब्रेहचमा
नवः॥२॥वेदांतगोब्राह्मणःस्यात्सत्रियोविजयीभवेत्॥-
वैश्योधनसमृद्धःस्याच्छूद्रःसुखमवाप्नुयात्॥३॥धर्मार्थी
प्राप्नुयाद्धर्ममर्थार्थचार्थमाप्नुयात्॥कामानवाप्नुयात्का
मीप्रजार्थीप्राप्नुयात्प्रजो॥४॥भक्तिमान्यःसदोत्थायशुचि
स्तद्रतमानसः॥सहस्रंवासुदेवस्यनाम्नामेतत्प्रकीर्तयेत्

स-

९

(11A)

५॥ यशः प्राप्नोति विपुलं ज्ञातिमाधान्यमेव च ॥ भवत्यश्चिदा-
प्रोतिर्वीर्यं तेजश्च विंदति ॥ भवत्यरोगोद्युतिमान्बलरूप
गुणान्वितः ॥ ७ ॥ रोगार्ते सुच्यते रोगाद्बद्धो मुच्येत बंधनात्
भयान्मुच्येत भीतस्तु मुच्येत्वापन्न आपदः ॥ ८ ॥ दुर्गाण्यति
तरत्याशु पुरुषः पुरुषोत्तमं ॥ सुवनामसहस्रेणानित्यं भक्ति
समन्वितः ॥ ९ ॥ वासुदेवाय मर्त्यो वासुदेव परायणः ॥ स
र्वपापविशुद्धात्मा याति ब्रह्मसनातनं ॥ १० ॥ न वासुदेव भक्त
नामशुभं विद्यते क्वचित् ॥ जन्ममृत्युजरा व्याधिभयं नैवोप-
जायते ॥ ११ ॥ इमं स्तवमधीयानः श्रद्धाभक्तिसमन्वितः ॥ यु-
ज्येता तस्सुखदंतिश्चोद्युतिस्मृतिर्कीर्तिभिः ॥ १२ ॥ न क्रोधो
न च मात्सर्यं न लोभो नाशुभामतिः ॥ भवंति कृतपुण्यानां भ-

वि-

१०

(१२)

ज्ञानोपुरुषोत्तमो ॥१३॥ द्यौः सचंद्रार्कनक्षत्रारवंदिशोभूर्म-
होदधिः ॥ वासुदेवस्य वीर्येण विधृतानि महात्मनः ॥१४॥ स-
सुरासुरगंधर्वसयक्षोरगराक्षसं ॥ जगद्भूशेवर्तते दंष्ट्रायास्त-
सचराचरं ॥१५॥ इंद्रियाणि मनो बुद्धिः सत्वं तेजो बलं धृतिः
वासुदेवात्मकान्याहुः क्षेत्रं क्षेत्रज्ञ एव च ॥१६॥ सर्वागमाना-
माचारः प्रथमं परिकल्प्यते ॥ आचारः प्रथमो धर्मो धर्मस्य-
प्रभुरच्युतः ॥१७॥ भूवयः पितरो देवा महाभूतानि धातवः
जंगमा जंगमं चेदं जगन्नासायणोद्भवं ॥१८॥ योगो ज्ञानं तथा
सौख्यं विद्याः शिल्पादिकर्म च ॥ वेदाः शास्त्राणि विज्ञानमे-
तत्सर्वं जनार्दनान् ॥१९॥ एको विष्णुर्महद्भूतं पृथग्भूतान्य-
नेकशः ॥ श्रीलोकान्याप्य भूतात्मा मुक्तो विश्वभुगव्ययः
२० ॥ इमं स्तवं भगवतो विष्णोर्व्यासेन कीर्तितं ॥ पठेद्यश्चे-

स-

१०

लुरुषः श्रेयः प्राप्तुं सुखानि च ॥ २१ ॥ विश्वेश्वरमजं देवं ज-
 गतः प्रभवाप्ययं ॥ भजंति ये पुष्कराक्षं न ते यांति पराभवं
 ॥ २२ ॥ अर्जुन उ० ॥ पद्मपत्रविशालाक्षपद्मनाभसुरोत्तम ॥ भ-
 क्तानामनुरक्तानां त्राता भवजनार्दन ॥ २३ ॥ श्रीभगवानुवा-
 च ॥ यो मां नामसहस्रेण स्तोतुमिच्छति पांडव ॥ सो ह मे के-
 न श्लोकेन स्तुत एव न संशयः ॥ २४ ॥ नमोऽस्तु न तां य सह-
 स्त्रमूर्तये सहस्रपादाक्षिशिरोरुबाहवे ॥ सहस्रनाम्ने पु-
 रुषाय शाश्वते सहस्रकोटीयुगधारिणे नमः ॥ २५ ॥ ॥
 इति श्रीमन्महाभारतेशांतसंहस्र्यां संहितायां वैयास-
 क्यमानुशासनिके पर्वणि दानधर्मैर्भीष्मयुधिष्ठिरसं-
 वादे श्रीविष्णोर्दिव्यसहस्रनामस्तोत्रं संपूर्णं ॥ ॥

पुणे येथे रंगीरामचंद्र सोळंकर यांनी आपले ग्रंथवर्धक छा० छा० ता० २५ अक्टो० १८८८

(13)





मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com